

Christus volgen

Dominique Mathieu twee jaar aartsbisschop van Iran

Weinig geweten: in de Islamitische Republiek Iran zijn het christendom, jodendom en zoroastrisme officieel erkend en beschermd als (heel kleine) minderheden. Twee jaar geleden benoemde paus Franciscus de nieuwe aartsbisschop van Teheran-Ispahan: onze landgenoot Dominique Mathieu. Voor *Pastoralia* getuigt hij over zijn roeping en waarnaar die hem heel onverwachts leidde.

Ik ben geboren op 13 juni 1963, feest van Sint-Antonius van Padua, en groeide op en liep school in Brugge bij de broeders xaverianen. Via de figuur van pater Kolbe kwam ik in contact met de minderbroeders-conventuelen in Leuven. Ik trad er binnen en begon er aan de opleiding.

ROME EN BRUSSEL

Voor de wijsgerige en theologische studie en de verdere religieuze vorming werd ik naar de pauselijke faculteit en het internationale seminarie van de orde in Rome gestuurd. Die Romeinse dimensie, die me in contact bracht met de wereldkerk, zou me in de volgende jaren van snelle getalsmatige inkrimping van medebroeders en huizen, helpen om te beseffen dat ik uiteindelijk lid ben van een grote familie, met afwisselend her en der in de wereld hoogten en laagten.

Na mijn wijding werd ik lid van onze kloostergemeenschap in Brussel (Arthesiërsstraat) met een drukbezochte devotiekerk ter ere van Sint-Antonius in de Marokkaanse wijk van de vijfhoek. Twintig jaar lang engageerde ik er mij in de pastoraal: opvang, huisbezoeken, armenzorg ... Ik was ook zes jaar provinciaal overste. Ik volgde de weg die dominicaan Timothy Rad-

cliff, destijds magister van de orde, voorstelde: 'waardig afbouwen en de kiem leggen voor nieuw leven'.

LIBANON EN OPNIEUW ROME

Kort voor mijn vijftigste verjaardag werd mijn volgende bestemming Libanon. Er kwam weer tijd voor geestelijke verdieping en religieuze studie. De druk van de westerse wereld week voor de gastvrijheid, geestdrift en diep gewortelde piëteit van het Midden-Oosten. Een soort van verademing.

In 2019 vroeg de nieuw verkozen algemeen overste om zijn assistent te worden voor Centraal-Europa en raadslid van de orde. Ik verhuisde naar Rome, met in mijn achterhoofd de stille wens om zoals de Driekoningen ooit eens naar huis, Libanon, te mogen terugkeren.

Maar onverwacht kreeg ik vanuit de Congregatie voor de Oosterse Kerken het bericht dat paus Franciscus me benoemde tot aartsbisschop van Teheran-Ispahan voor de Latijnse katholieken. De Latijnse Kerk had er sinds 2015 geen bisschop meer en de laatste buitenlandse priester, een Ierse dominicaan, was in 2018 vertrokken. Ik

begon te beseffen dat de Driekoningen na de Heiland te hebben gevonden, langs een andere weg huiswaarts keerden. Voor mij: niet Libanon, maar Iran.

| IRAN

Op 8 januari 2021 werd de benoeming bekend gemaakt. De bisschopswijding vond in besloten kring plaats in de Twaalf-Apostelenbasiliek in Rome op 16 februari, feestdag van de patroonheilige van Iran, Sint-Maruthas. Het zou nog tot 12 november van dat jaar duren vooraleer ik Teheran kon bereiken. Op 31 december waren alle formaliteiten in orde en kon ik voor het eerst publiek voorgaan in de kathedraal van Teheran: de Consolata-kerk, gelegen op het grondgebied van de Italiaanse ambassade.

De Islamitische Republiek van Iran erkent het christendom officieel als minderheid. Het gaat in hoofdzaak om etnische christenen: (vooral) Gregoriaanse Armeniërs en oosterse Assyriërs. Aan katholieke zijde zijn er Assyrisch-Chaldeeuwers, Armeense katholieken en Latijnen. Hun hiërarchie vormt samen een bisschoppenconferentie en daarvan ben ik momenteel de voorzitter.

Er zijn in Iran vijf Latijnse parochies, met officieel tweeduizend gelovigen: drie in Teheran, één in Ispahan en één in Tabriz. Het aartsbisdom bestrijkt geheel Iran en telt geen enkele priester of diaken. Er zijn wel vijf dochters van barmhartigheid: drie in Teheran en twee gepensioneerde in Ispahan.

Omwille van het gevaar beticht te worden van proselitisme is het Farsi verboden. Datzelfde geldt voor de toegang tot onze kerken en kapellen van niet-christenen en bekeerlingen uit de islam.

| SAMEN IN HET VERSCHIL

Niets in mijn opleiding bestemde mij voor om bisschop te worden. Maar anderzijds heeft alles uit mijn leven ertoe bijgedragen om me mijn huidige zending toe te vertrouwen: inkrimpen in moeilijke contexten en de zoektocht naar nieuwe kansen en mogelijkheden. Dat kan maar door het geloof dat voor God niets onmogelijk is, want Hij blijft in de tijd trouw aan zijn belofte om ons bij te staan met de Heilige Geest op weg naar Gods rijk.

“Inkrimpen in moeilijke contexten en zoeken naar nieuwe kansen en mogelijkheden”

Het was van primordiaal belang dat de kleine kudde in Iran een herder kreeg om haar verbondenheid met de wereldkerk te herstellen. Ook al moeten de deuren van onze kerken voor velen gesloten blijven, we zijn overtuigd dat ze eens zullen opengaan. Sint-Franciscus leerde ons om vooral met daden te getuigen van de Heer en enkel in woorden als daarvoor openheid is. Interreligieuze dialoog is hier beperkt mogelijk, maar enkel op academisch en overheidsniveau.

Ik mag rekenen op een achterban. Er zijn de broeders in het episcopaat, waaronder die in Libanon, Turkije en Uzbekistan. Er is de steun van het algemeen bestuur van de conventuelen, waarvan ikzelf lid was, en tal van medebroeders, waaronder enkelen zich bereid verklaarden voor een missionair engagement in mijn huidige continenten. Christus volgen in broederschap staat bij ons hoog aangeschreven.

We leven in een wereld waarin culturen samenleven, zich vermengen en botsen. Elke poging om zich daartegen te verzetten, is gedoemd te mislukken. Christenen dienen met menselijkheid en tederheid te streven naar diepgaande volmaaktheid en heiligheid. Etniciteit is diep geworteld en religiositeit heeft zich daarop geënt. Dat leidde tot vele modellen van zingeving met interne kleurschakeringen. Het is wenselijk dat we niet leven in het verschil, maar zoeken samen te staan in dat verschil. Vooraleer over interreligieuze dialoog te spreken, dienen we als Kerk, waar we ook toeven, oprechtheid en transparantie na te streven om oecumenisch geloofwaardig en overtuigend te zijn. Laat ons blijven zoeken naar wat ons verenigt en respect opbrengen voor verschillen. Uniformiteit doodt. Diversiteit geeft leven.

■ *+Dominique Joseph Mathieu,
Aartsbisschop
van Teheran-Ispahan*